

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
12 iulie 2023**

**Probă scrisă
FILOSOFIE ȘI LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE**

Varianta 3

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de patru ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. În lucrarea *Critica rațiunii pure*, Im. Kant afirma:

Este deci cel puțin o problemă care reclamă încă o cercetare mai îndeaproape și care nu poate fi rezolvată imediat, la prima vedere: problema dacă există o astfel de cunoștință independentă de experiență și chiar de orice impresii ale simțurilor. Astfel de cunoștințe se numesc a priori și, se deosebesc de cele empirice, care își au izvoarele lor a posteriori, adică în experiență. Această expresie nu este totuși încă destul de precisă pentru a desemna adecvat întregul sens al problemei de față. Căci se obișnuiește, desigur, să se spună despre multe cunoștințe derivate din izvoare empirice că noi suntem capabili să le avem sau că le avem a priori, fiindcă nu le deducem nemijlocit din experiență, ci dintr-o regulă generală pe care totuși am împrumutat-o de la experiență.

Pornind de la textul dat:

- a. Analizați, în aproximativ o pagină, concepția filosofică a lui Im. Kant referitoare la problema cunoașterii. **6 puncte**
- b. Construiți un contraargument privitor la afirmația conform căreia *se obișnuiește să se spună despre multe cunoștințe derivate din izvoare empirice că noi suntem capabili să le avem sau că le avem a priori*. **4 puncte**
- c. Prezentați, în aproximativ o pagină, ideile unei alte concepții filosofice referitoare la problema cunoașterii, precizând, totodată, raportul existent între aceasta și concepția lui Im. Kant. **10 puncte**

2. Se dă următorul argument:

În condițiile în care cererea de cereale crește, prețul cerealelor crește. Când se scumpește benzina, crește și prețul cerealelor. Prețul cerealelor va crește, întrucât s-a scumpit benzina sau a crescut cererea de cereale.

După transcrierea argumentului dat în limbaj formal și evaluarea lui explicită prin utilizarea oricărei metode de evaluare, precizați dacă argumentul dat este sau nu este argument valid. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Fie următoarea propoziție categorică:

Numai unii dintre sculptori nu sunt pictori renumiți.

- a. Precizați formula logică corespunzătoare propoziției date, menționând și tipul de propoziție categorică. **2 puncte**
- b. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un argument valid cu două premise, prin care să justificați propoziția dată. **3 puncte**
- c. Formulați, în limbaj formal și în limbaj natural, obversa conversei propoziției date. **2 puncte**
- d. Construiți, în limbaj natural, un polisilogism progresiv în care propoziția dată să constituie concluzia finală. **3 puncte**

2. Fie următorul text:

Se consideră că nedrept este și cel ce violează legea, și cel ce caută să aibă mai mult decât i se cuvine, nesocotind astfel principiul egalității. (...) Ceea ce este drept implică în mod necesar cel puțin patru termeni: căci două sunt persoanele pentru care el este drept și două obiectele în care rezidă. Și aceeași egalitate va trebui să existe atât pentru persoane cât și pentru lucruri; dacă între persoane nu există egalitate, ele nu vor obține părți egale. Aici își au sursa disputele și incriminările, când cei ce sunt egali nu au sau nu primesc părți egale sau când persoane inegale au sau primesc părți egale. (...) Dreptatea despre care este vorba aici este deci o proporție, iar nedreptatea este ceea ce se află în afara proporției, presupunând pe de o parte mai mult, pe de alta mai puțin decât ceea ce se cuvine. Acest lucru survine și în practică, pentru că cel ce comite nedreptatea deține din bunul distribuit o parte mai mare, iar cel nedreptățit o parte mai mică decât i se cuvine. În ce privește răul, este invers: răul mai mic este considerat, în comparație cu răul mai mare, un bine, pentru că un rău mai mic este preferabil unuia mai mare. Aceasta este, deci, una din speciile dreptății.

(Aristotel, *Etica Nicomahică*)

Pornind de la textul dat, elaborați un eseu filosofic, de aproximativ 3 pagini, despre problematica dreptății, pe baza următoarelor repere: **20 puncte**

- prezentarea perspectivei filosofice susținute de Aristotel referitoare la problematica dreptății
- enunțarea unei alte perspective filosofice privind problematica dreptății, precizând și raportul existent între aceasta și punctul de vedere susținut de Aristotel
- formularea unei obiecții la adresa tezei lui Aristotel privind faptul de a considera că *răul mai mic este considerat, în comparație cu răul mai mare, un bine*
- ilustrarea, printr-un exemplu concret, a unei consecințe a afirmației potrivit căreia *dreptatea despre care este vorba aici este deci o proporție, iar nedreptatea este ceea ce se află în afara proporției*
- argumentarea unui punct de vedere referitor la actualitatea concepției lui Aristotel privind dreptatea, în contextul societății contemporane.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct) și încadrarea în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe ce vizează tematica pentru metodică a disciplinei de concurs:

1. Precizați conținutul următoarelor noțiuni: *activitate de învățare interdisciplinară și trunchi comun*. **6 puncte**
2. Explicați necesitatea *Notei de prezentare*, ca parte a structurii programei școlare pentru *Filosofie*. **3 puncte**
3. Prezentați comparativ *evaluarea inițială și evaluarea finală* la disciplina *Filosofie*. **3 puncte**
4. Proiectați o *listă de control/verificare*, ca instrument al observării sistematice a activității și a comportamentului elevilor, formulând cinci enunțuri sau caracteristici sau comportamente ale elevului în vederea evaluării la disciplina *Filosofie*. **10 puncte**
5. Următoarea secvență face parte din programa școlară pentru *Filosofie*:

Competențe generale:

1. *Utilizarea conceptelor specifice științelor sociale pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală*
2. *Aplicarea cunoștințelor specifice științelor sociale în rezolvarea unor situații-problemă, precum și în analiza posibilităților personale de dezvoltare*

Competențe specifice	Conținuturi
<i>1.9. Caracterizarea diferitelor genuri și stiluri de filosofare 1.10. Utilizarea discursului filosofic în elaborarea unui eseu 5.1. Analizarea unor situații de viață, în vederea identificării unor soluții, folosind cunoștințele și metodologia specifice filosofiei</i>	Filosofia - Genuri și stiluri în filosofie. - Filosofie și viață.

(Programe școlare pentru clasa a XII-a, ciclul superior al liceului, Filosofie, OMEC 5959/22.12.2006)

- a. Precizați care este relația dintre competențele generale și competențele specifice din secvența dată. **3 puncte**
- b. Construiți o activitate didactică prin care să formați/dezvoltați competența specifică 5.1. **5 puncte**